Opłata pocztowa uiszczona gotówką.
Nr. 14. Warszawa, dnia 10 czerwca 1939 r. Rok XXII.

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł. **Cena egzemplarza 1 zł 25 gr.**

Prenumeratę należy wpłacać na konto P.K.O. Nr 30-197 „Dziennik Urzędowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych" zaznaczając na odwrocie blankietu nadawczego „Należność za prenumeratę Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewn.".
Sprzedaż numerów pojedyńczych i ubiegłych roczników — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (intendentura) Warszawa, ul. Nowy Świat 69, tel. 663-97.

Wysyłka pojedyńczych numerów i roczników wyłącznie za zaliczeniem pocztowym.

Ogłoszenia o wydawnictwach związanych z zagadnieniami administracji państwowej przyjmowane są wyłącznie na warunkach podanych w Dzienniku Urzędowym Min. Spraw Wewn. z dn. 31 stycznia 1938 r. Nr 4, poz. 14 po uprzednim wpłaceniu należności na konto czekowe Dziennika Urzędowego M. S. Wewn. Nr 30197 z podaniem tytułu wpłaty.

Ceny ogłoszeń: cała strona 50 zł, 1/2 str. 30, 1/4 str. — 15 zł.

Redakcja zastrzega sobie prawo odmowy umieszczenia ogłoszenia w całości lub jego części bez podania motywów.

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20. Adres Administracji: Nowy Świat 69, tel. 678-40

TREŚĆ.

A. DZIAŁ URZĘDOWY.

I. ROZPORZĄDZENIA I ZARZĄDZENIA MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

II. OKÓLNIK Nr. 23.

III. PISMA OKÓLNE.

B. PRZEDRUKI.

I. DZIENNIK USTAW R. P. Nr. Nr. 48—50.

II. MONITOR POLSKI Nr Nr 121 — 129.

III. INNE WYDAWNICTWA.

C. BIBLIOGRAFIA

II. WYDAWNICTWA INTERESUJĄCE ADMINISTRACJĘ SPRAW WEWNĘTRZNYCH

A.

I. Rozporządzenia i Zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych.

102.

ZARZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 3 czerwca 1939 r.

o dodatkach służbowych dla starostów i wicestarostów grodzkich w województwie śląskim

(Nr Pers. I-706/99)

Na podstawie § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 39, poz. 303) ustalam od dnia 1 kwietnia 1939 r. aż do dalszego zarządzenie dla starostów grodzkich w województwie śląskim, nie będących równocześnie starostami lub wicestarostami powiatowymi, stawki miesięczne dodatków służbowych w wysokości:

300 (trzysta) zł — dla starostów grodzkich: chorzowskiego i katowickiego oraz 100 (sto) zł— dla wicestarostów grodzkich w tychże powiatach miejskich.

Jednocześnie uchylam zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 24 lipca 1937 r. o dodatkach służbowych dla wicedyrektorów policji w województwie śląskim (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 20, poz. 148).

(—) Sławoj Składkowski

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH

II. Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

103.

OKÓLNIK Nr 23

z dnia 6 czerwca 1939 r.

w sprawie rachunkowości grzywien wymierzonych przez organa gminne

(Nr G. B. 31/10-28).

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego), Komisarza Rządu na m. st. Warszawę, Starostów oraz Zarządów Gmin Miejskich i Wiejskich.

Na zapytanie niektórych urzędów, jaki należy stosować system pod względem rachunkowo-kasowym w odniesieniu do grzywien, wymierzonych przez organa samorządowe, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu wyjaśnie i zarządza co następuje:

1) Prawo do karenia w trybie postępowania karno-administracyjnego władze i organa samorządowe posiadają bądź:

a) z mocy obowiązujących ustaw szczegółowych, które poruczają wymierzanie kar poszczególnym władzom samorządowym jako organom administracji państwowej I-ej instancji,

b) na podstawie ustawy z dnia 19 lutego 1929 r. w sprawie uzupełnienia niektórych postanowień rozporządzenia Prezydenta R. P. o postępowaniu karno-administracyjnym, mianowicie na podstawie art. 1 i 2 (Dz. U. R. P. Nr 16, poz. 135 z 1929 r.) i

c) na podstawie upoważnień Wojewody, wydanych w trybie, przewidzianym w art. 45 ust. 3 postępowania karno-administracyjnego (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 365 z 1928 r.);

2) Wymierzane przez władze i organa samorządowe (p. 1 niniejszego okólnika) grzywny,

nawiązki i koszty postępowania oraz ewentualne koszty upomnienia powinny być przez ukaranych wpłacane bądź do kasy właściwych zarządów gmin miejskich lub wiejskich bądź za pośrednictwem urzędów pocztowych na konto czekowe w P. K. O. tych zarządów.

W związku z powyższym wszystkie zarządy gmin miejskich i wiejskich powinny posiadać konto czekowe w P. K. O.

3) Z chwilą uprawomocnienia się wydanych nakazów karnych przez organa samorządowe, podległe powiatowym władzom administracji ogólnej oraz nakazów lub orzeczeń karnych w postępowaniu przed organami samorządowymi jako właściwej władzy administracyjnej I-ej instancji, władze i organa, które wymierzyły grzywnę (oraz ewentualne nawiązki i koszty postępowania) winny wezwać ukaranego do uiszczenia wskazanych należności w określonym terminie.

W wezwaniu należy wskazać ukaranemu, że należność może wpłacić do kasy właściwego zarządu gminy miejskiej lub wiejskiej bądź w urzędzie pocztowym na konto czekowe w P. K. O. tegoż zarządu. Do wezwań tych należy dołączyć blankiety nadawcze P. K. O. odpowiednio wypełnione, umożliwiające orientowanie się, kto wpłaca, za co, do jakiej liczby rejestru karnego, jaką należność i na czyje polecenie.

4) W razie niewpłacenia należności przez ukaranego w terminie określonym w wezwaniu, władza, która należność tę wymierzyła przed wdrożeniem postępowania egzekucyjnego powinna wysłać ukaranemu upomnienie na specjalnym blankiecie, za które to upomnienie należność przypada na rzecz gminy o ile upomnienie to wysłał zarząd gminy miejskiej lub wiejskiej.

5) Gdy ukarany dobrowolnie nie uiści wymienionych należności, a upomnienie wysłane nie poskutkuje, władza, która omawiane należności wymierzyła, wdraża postępowanie egzekucyjne, wysyłając do właściwego terytorialnie urzędu skarbowego wniosek egzekucyjny w myśl instrukcji z dn. 15.VI.1937 r. (Monitor Polski Nr 143, poz. 238 z 1937 r.) o stosowaniu postanowień rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25.VI.1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych, zmienionego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2.I.1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 4, poz. 24) z dnia 24.I.1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 78) oraz z dnia 15.V.1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 43, poz. 340).

6) Wyegzekwowane wymienione wyżej należności skarbowe organa egzekucyjne wpłacają na konto czekowe w P. K. O. właściwego zarządu gminy miejskiej lub wiejskiej bez względu na ustawowe przeznaczenie tych należności.

7) Ponieważ rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 25.VI.1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym (Dz. U. R. P. Nr 62, poz. 580 z 1932 r.) nakłada obowiązek pokrywania przez władze wierzycielskie nieściągalnych kosztów postępowania egzekucyjnego. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zarządza, aby we wnioskach egzekucyjnych, przesyłanych do urzędów skarbowych, wskazywać właściwą władzę wierzycielską.

Władzą wierzycielską w rozumieniu powyższego rozporządzenia będzie władza, urząd lub fundusz, na rzecz którego ustawowo przypada wymierzona grzywna (np. Zarząd Miejski, Zarząd Gminny, Państwowy Fundusz Drogowy, wreszcie Urząd Wojewódzki w odniesieniu do grzywien, przypadających na budżet Min. Spr. Wewn. itp.)

Postanowienia zawarte w niniejszym punkcie obowiązują również powiatowe władze administracji ogólnej (starostwa).

8) Pobrane przez zarządy gmin miejskich i wiejskich kwoty tytułem grzywien i nawiązek (odszkodowań) zarządy gmin miejskich i wiejskich przekazują raz na miesiąc, w dniu 20 każdego miesiąca, właściwym władzom, urzędom i instytucjom, na rzecz których należności te przypadają.

Kwoty, które z powyższego tytułu przypadają na rzecz Skarbu Państwa winny być wpłacane do kasy urzędu skarbowego (lub na konto czekowe w P. K. O. kasy urzędu skarbowego) na dochód właściwego starostwa celem zarachowania na budżet Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (Dz. 2 § 17 „kary pieniężne"), a to zgodnie z okólnikiem Nr 7 z 1933 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 1, poz. 8).

9) Władze i organa wymienione w p. 1 niniejszego okólnika prowadzą rejestr karny, wzór którego wraz z pouczeniem został przesłany Urzędom Wojewódzkim (Komisariatowi Rządu na m. st. Warszawę) przy piśmie z dnia 27 marca 1935 r. za Nr GB. 31/58/4.

10) Władze i organa samorządowe, wymienione w p. 1 niniejszego okólnika, mają obowiązek składać właściwym Urzędom Wojewódzkim roczne sprawozdania rachunkowe ustalone w okólniku Min. Spr. Wewn. Nr 133 z 1927 r. (Zbiór Zarządzeń Min. Spraw Wewn. str. 1317) z uwzględnieniem podziału na poszczególne fundusze względnie części budżetu państwowego.

11) Zarządy gmin miejskich i wiejskich otrzymują potrzebne druki w postępowaniu karno-administracyjnym od Urzędów Wojewódzkich (Kom. Rz. na m. st. W-wę).

Niniejszy okólnik wydaje się jako uzupełnienie okólnika Nr 2 z 1938 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 1, poz. 2 z 1938 r.).

Wykonywanie powyższego ma być kontrolowane.

(—) Nakoniecznikow - Klukowski
PODSEKRETARZ STANU

III. Pisma Okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

104.

PISMO OKÓLNE

z dnia 25 maja 1939 r.

w sprawie wynagrodzenia dróżników i stróżów mostowych, zatrudnionych na drogach samorządowych

(Nr SS. 52/485-1).

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego) i Przewodniczących Wydziałów Powiatowych.

Ministerstwo Komunikacji pismem okólnym z dnia 15.IV br. Nr P. 6/30/1/39 podwyższyło z ważnością od dnia 1 kwietnia 1939 roku dróżnikom i stróżom mostowym, zatrudnianym na drogach utrzymywanych kosztem Państwa, opłacanych w myśl zasad okólnika Ministerstwa Robót Publicznych z dnia 28 listopada 1931 r. Nr I-2970/31 w sprawie wynagrodzenia niższej służby wodnej (na lądzie) i drogowej, niezaszeregowanej w poczet niższych funkcjonariuszów państwowych, wynagrodzenie zasadnicze z 60 zł na 70 zł miesięcznie w klasie I strefy A (normalnej) oraz dodatek mieszkaniowy w zamian za mieszkanie służbowe z 8 zł na 12 zł miesięcznie dla całej strefy A. Podwyższone normy wynagrodzenia mają również zastosowanie do dróżników i stróżów mostowych, z którymi zostaną zawarte umowy o pracę po dniu 1 kwietnia 1939 r.

W związku z powyższym Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zaleca związkom samorządowym analogiczne stosowanie nowych stawek wynagrodzenia i dodatku mieszkaniowego do pokrewnej kategorii pracowników samorządowych zatrudnionych na drogach samorządowych. Jeżeli by zwiększenie stąd wydatków napotykało na trudności natury budżetowej, to Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zaleca uwzględnienie zwiększonych norm wynagrodzenia odnośnej kategorii samorządowej służby drogowej dopiero od początku najbliższego okresu budżetowego.

(—) Podwiński
DYREKTOR DEPARTAMENTU

105.

PISMO OKÓLNE

z dnia 26 maja 1939 r.

o prawie do ulg kolejowych dla funkcjonariuszów państwowych, nie pobierających uposażenia.

(Nr Pers. I. 707/20)

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę i Prezesów Wojewódzkich Sądów Administracyjnych w Poznaniu i Toruniu.

Nawiązując do zarządzeń Ministerstwa Spraw Wewnętrznych o legitymacjach urzędowych dla funkcjonariuszów państwowych i członków ich rodzin oraz o ulgach przy przejazdach kolejami państwowymi, a mianowicie do: 1) okólnika Nr 15 z dnia 9 marca 1935 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 9, poz. 44), 2) okólnika Nr 21 z dnia 31 marca 1936 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 10, poz. 56) i 3) pisma okólnego z dnia 27 kwietnia 1937 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr 11, poz. 86), Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje poniżej do wiadomości okólnik Prezydium Rady Ministrów Nr 17 z dnia 8 maja 1939 r. (L. 106-27/84), zawierający wyjaśnienie w sprawie ulg kolejowych dla funkcjonariuszów państwowych, nie pobierających uposażenia.

Treść powołanego przez Prezydium Rady Ministrów okólnika z dnia 12 października 1935 r. L. 100-27/54 zawiera część I wspomnianego wyżej okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych nr 21 z dnia 31 marca 1936 r.

(—) Włodzimierz Hübner
DYREKTOR BIURA PERSONALNEGO

Otrzymują nadto do wiadomości:
P. P. Dyrektorzy: Gabinetu, Departamentów i Biur w Min. Spraw Wewnętrznych,
P. Komendant Główny Policji Państwowej,
P. Dowódca Korpusu Ochrony Pogranicza,
P. Dyrektor Głównego Urzędu Statystycznego oraz Biura Personalne Ministerstw:
Komunikacji.
Opieki Społecznej,
Przemysłu i Handlu,
Rolnictwa i Reform Rolnych,
Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego,
tudzież Kierownicy Referatów Biura Personalnego Min. Spraw Wewnętrznych.

PREZYDIUM RADY MINISTRÓW
Nr 106-27/84
Warszawa, dnia 8 maja 1939 r.

Prawo do ulg kolejowych dla funkcjonariuszów państwowych nie pobierających uposażenia.

OKÓLNIK Nr 17

Do

wszystkich Ministerstw w Warszawie.

Nawiązując do okólnika z dnia 12 października 1935 r. L. 106-27/54 Prezydium Rady Ministrów w porozumieniu z Ministerstwem Komunikacji i Ministerstwem Skarbu wyjaśnia, że postanowienia tego okólnika nie mają zastosowania do funcjonariuszów państwowych (sędziów, prokuratorów), którzy pozostają na podstawie art. 84 ordynacji wyborczej do Sejmu (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr 47, poz. 319) i art. 42 ordynacji wyborczej do Senatu (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr 47, poz. 320), na urlopie bezpłatnym w celu sprawowania mandatu poselskiego lub senatorskiego.

Urlop taki nie może być traktowany na równi z urlopem bezpłatnym, udzielonym dla innych celów, łączy się z nim bowiem wykonywanie szczególnie ważnych funkcyj publicznych. To też urlop taki nie powinien pociągać ograniczeń w tych uprawnieniach posłów i senatorów, będących funkcjonariuszami państwowymi (sędziami, prokuratorami), jakie wynikają dla nich i ich rodzin z przepisów pragmatycznych, uposażeniowych itd. chyba, że ograniczenia zostały wyraźnie przewidziane w tych przepisach.

Zasadzie tej dają m. in. wyraz przepisy regulujące stosunki służbowe funkcjonariuszów, pozostających w publiczno-prawnej służbie państwowej, odmiennie traktując w dziedzinie zaliczalności do czasu służby i do wysługi emerytalnej, okresy urlopu bezpłatnego, udzielonego w celu sprawowania mandatu poselskiego i senatorskiego, od okresów urlopu bezpłatnego, udzielonego z innych przyczyn.

DYREKTOR BIURA PERSONALNEGO
(—) J. Jagiełło

106.

DECYZJA

Na podstawie art. 1 ust. (1) dekretu z dnia 2 października 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 72, poz. 455) i § 2 rozporządzenia z dnia 15 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 536) udzielam Związkowi Peowiaków (Warszawa, ul. Zielna 45 m. 6) pozwolenia na ustanowienie i używanie chorągwi według załączonego wzoru*).

Chorągwie mogą być używane przy zbiorowych wystąpieniach Zarządu i jego członków.

Chorągwie poszczególnych oddziałów mogą wykazywać drobne odchylenia dla odróżnienia poszczególnych oddziałów.

(Warszawa dnia 27 maja 1939 r. Nr AP. 3-351).

Za MINISTRA
(—) Nakoniecznikow-Klukowski
PODSEKRETARZ STANU

107.

PISMO OKÓLNE

z dnia 30 maja 1939 roku

o przechowywaniu akt w urzędach wojewódzkich i starostwach.

(Nr GL. 8-3/59)

Urzędom Wojewódzkim, Komisariatowi Rządu na m. st. Warszawę i Starostwom.

W związku z okólnikiem Nr 51 z dn. 23 grudnia 1938 r. (Dz. Urz. Min. Spr. Wewn. Nr 38 poz. 228) w sprawie uzupełnienia przepisów o przechowywaniu akt w Urzędach Wojewódzkich i Starostwach, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przesyła poniżej odpis pisma Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dn. 15 maja r. b. Nr Arch.-308/3/39 do wiadomości i odpowiedniego wykorzystania.

(—) Hausner
DYREKTOR GABINETU

MINISTERSTWO
WYZNAŃ RELIGIJNYCH
I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO
Warszawa, dnia 15 maja 1939 r.
Nr Arch-308/3/39

O przechowywaniu akt w Urzędach Wojewódzkich i Starostwach.

Urząd Wojewódzki w Łodzi.

Zgodnie z § 10 „Przepisów tymczasowych o przechowywaniu akt w urzędach wojewódzkich i starostwach" (Dz. Urz. Min. Spr. Wewn. rok 1936 Nr 6 poz. 26) urzędy wojewódzkie i starostwa są obowiązane do nadsyłania odpowiednim archiwom państwowym spisów akt zaliczonych do kategorii A i B, celem uzyskania opinii, czy przeznaczone do zniszczenia akta kat. B nie posiadają wartości naukowej. Nadsyłanie tych spisów ma wtedy tylko wartość praktyczną i cytowane wyżej postanowienia przepisów mogą być wykonywane, jeżeli akta zaliczone przez urząd do kat. B a przez archiwum państwowe zakwalifikowane do kat. A można ponownie włączyć na dawne ich miejsce wśród akt zaliczonych przez urząd do kat. A.

Delegowany przez Ministerstwo do Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi dr Moraczewski, w czasie zaznajamiania się ze sposobem prowadzenia składnicy akt, stwierdził, że dzieląc akta na kategorie wydzielano od razu na makulaturę akta kat. B. bez zachowania dawnego układu, a tym samym utrudniono jeżeli nie uniemożliwiono wykonanie zmian wprowadzonych przez wydany ostatnio okólnik Nr 91 Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 23.XII 1938 roku (Dz. Urz. Min. Spr. Wewn. rok 1938 Nr 38 poz. 228). Analogiczne trudności wyłonią się z chwilą przesłania spisów tych akt do opinii Archiwum Państwowego w Piotrkowie, jeżeli zgłosi ono zastrzeżenia przeciwko zniszczeniu części akt zaliczonych przez Urząd Wojewódzki do kat. B.

Dążąc do usunięcia powyższych trudności na przyszłość Ministerstwo prosi o zmianę toku postępowania z aktami zaliczonymi przez Urząd Wojewódzki do kat. B. Zaliczaniu akt do kategorii nie powinno towarzyszyć fizyczne traktowanie akt kat. B odrazu jako makulatury składanej w stosach bez porządku, może to nastąpić dopiero po niezgłoszeniu przez Archiwum Państwowe w Piotrkowie zastrzeżeń przeciwko ich zniszczeniu.

W wytworzonej obecnie sytuacji Ministerstwo, zdając sobie sprawę z istniejących trudności, nie zgłasza zastrzeżeń przeciwko zniszczeniu

*) nie przedrukowano.

akt spraw karno-administracyjnych w starostwach z lat 1918 — 1921 oraz prosi — jeżeli to tylko jest wykonalne — o wybranie z makulatury i włączenie na swoje miejsce wszystkich pozostałych akt ze wspomnianego okresu. Gdyby to ze względów technicznych było bardzo trudne do wykonania Ministerstwo prosi o zawiadomienie o tym, z podaniem bliższych danych jakie są akta i z jakich lat.

Ponadto Ministerstwo prosi o nadesłanie po jednym egzemplarzu wszystkich zarządzeń, instrukcyj i okólników wydanych przez Urząd Wojewódzki w latach 1936 — 1939 w sprawach wydzielania i brakowania akt. Dopiero po otrzymaniu powyższych materiałów Ministerstwo będzie mogło odpowiedzieć na pismo Urzędu Wojewódzkiego z dnia 10.III.1939 roku Nr 00 II-1/4.

DYREKTOR ARCHIWÓW PAŃSTWOWYCH

(—) W. Suchodolski

108.

PISMO OKÓLNE

z dnia 1 czerwca 1939 r.

w sprawie interpretacji przepisów o uposażeniu z dnia 28 października 1933 roku

(Nr Pers. I-706-100).

Do

P. P. Komendanta Głównego Policji Państwowej, Dowódcy Korpusu Ochrony Pogranicza, Dyrektora Głównego Urzędu Statystycznego, Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę, oraz Prezesów Wojewódzkich Sądów Administracyjnych w Poznaniu i Toruniu.

Ministerstwo Skarbu pismem okólnym z dnia 28 marca 1939 r. L. D. III. 1868/3/39 wprowadziło w porozumieniu z Prezydium Rady Ministrów zmiany do okólnika swego z dnia 4 czerwca 1934 r. L. D. III. 9535/1/34 w sprawie interpretacji przepisów o uposażeniu z dnia 28 października 1933 r., który podany był do wiadomości Panów okólnikiem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr 91 z dnia 22 czerwca 1934 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 17 poz. 167).

Wobec tego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, uchylając powołany okólnik swój z dnia 22 czerwca 1934 r., podaje poniżej okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 4 czerwca 1934 r. w nowym brzmieniu.

(—) Nakoniecznikow-Klukowski

PODSEKRETARZ STANU

Otrzymują nadto do wiadomości:

Biura Personalne Ministerstw:

- Komunikacji,
- Opieki Społecznej,
- Przemysłu i Handlu,
- Rolnictwa i Reform Rolnych,
- Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

MINISTERSTWO SKARBU

Warszawa, dnia 4 czerwca 1934 r.

L. D. III. 9535/1/34

Interpretacja przepisów o uposażeniu z dnia 28 października 1933 r. *)

Do

Kancelarii Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej, Biura Sejmu, Biura Senatu, Najwyższej Izby Kontroli, Prezydium Rady Ministrów i wszystkich Ministerstw w/m.

W celu wyjaśnienia niektórych postanowień rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 663), sędziów w sądownictwie powszechnym i administracyjnym oraz prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 665), oficerów i szeregowych Policji Państwowei i Straży Granicznej (Dz. U. R. P. Nr 86, poz. 666) oraz rozporządzeń Rady Ministrów wydanych na podstawie powołanych rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej Ministerstwo Skarbu komunikuje — w porozumieniu z Prezydium Rady Ministrów — co następuje:

I Przez „uposażenie zasadnicze" rozumieć należy uposażenie, określone w art. 2 rozporządzenia o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych, art. 2 rozporządzenia o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnym i administracyjnym oraz art. 2 rozporządzenia o uposażeniu oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej.

Przez uposażenie, jako podstawę do obliczenia należności służbowych (pośmiertnego, odprawy itp.) rozumieć należy o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej — uposażenie zasadnicze wraz z ewentualnie przysługującymi dodatkami: lokalnym, funkcyjnym, służbowym i reprezentacyjnym (za granicą i w Gdańsku) oraz zasiłkiem wyrównawczym.

II Jeżeli należności służbowe (dodatek funkcyjny, służbowy, diety) przyznane są osobom „pełniącym obowiązki *przywiązane do stanowiska*, lub pełniących obowiązki służbowe", to należności te przysługują osobom, którym sprawowanie danego stanowiska (obowiązków służbowych) formalnie przez władzę poruczone zostało zarówno wskutek nieobsadzenia danego stanowiska (np. p. o. Naczelnika Wydziału, Kierownik Wydziału) jak i wskutek czasowego niepełnienia służby przez osobę; zajmującą dane stanowisko (pełniącą dane obowiązki służbowe np. wskutek urlopu, choroby, wyjazdu) (zastępstwo).

Powstanie prawa do dodatku służbowego nie jest unormowane żadnemi przepisami specjalnymi, wobec czego mają tu zastosowanie przepisy art. 15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych.

Jeżeli początek okresu dwumiesięcznego, sześciomiesięcznego lub dwunastomiesięcznego,

*) W brzmieniu nadanym pismem okólnym Ministerstwa Skarbu z dn. 28 marca 1939 r. L. D. III 1868/3/39.

stanowiącego o nabyciu albo utracie prawa do dodatku funkcyjnego lub służbowego przypada przed 1 lutego 1934 r. a koniec tego okresu po dniu 1 lutego 1934 r., wówczas nabycie względnie utrata prawa do dodatku następuje w dniu faktycznego upływu omawianego okresu, mimo że początek tego okresu przypadał przed dniem 1 lutego 1934 r.

III Z brzmienia art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funcjonariuszów państwowych, a mianowicie z użycia w ust. 1 tego przepisu słowa „uposażenie" bez bliższego określenia elementów tego uposażenia, w zestawieniu z postanowieniem ust. 2 o zwolnieniu od państwowego podatku dochodowego „zasiłków i nagród pieniężnych", wynika, że celem tego przepisu było zwolnienie od państwowego podatku dochodowego wszelkich należności pieniężnych, przysługujących na podstawie tego rozporządzenia, a stanowiących dochód.

IV W sprawie stosowania art. 21 rozporządzenia o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych wyjaśnia się jak następuje:

Zarządzenia władz administracyjnych mogą stworzyć o tyle tylko tytuł prawny do potrącenia, o ile właściwa władza administracyjna jest kompetentna do wydania orzeczenia w sprawie, stanowiącej ten tytuł prawny.

W razie zbiegu roszczeń Skarbu Państwa z tytułu stosunku służbowego, należności i danin o porządku zaspokojenia tych roszczeń rozstrzyga termin doręczenia władzy asygnującej uposażenie zarządzenia właściwej władzy administracyjnej. W razie zbiegu potrąceń na podstawie tytułów egzekucji sądowej z potrąceniami na podstawie zarządzeń władz administracyjnych o porządku zaspokojenia stanowią przepisy kodeksu postępowania cywilnego oraz art. 21 rozporządzenia o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych, który roszczeniom Skarbu Państwa z tytułu stosunku służbowego oraz należności i danin przyznaje pierwszeństwo zaspokojenia.

Z użycia w ust. 1 tego art. ogólnego pojęcia „uposażenie" oraz z powołania się w ust. 3 na przepisy, dotyczące egzekucji sądowej i administracyjnej co do dopuszczalności potrąceń, wynika, że potrącenia mogą być dokonywane ze wszystkich należności pieniężnych, przysługujących na podstawie tego rozporządzenia o ile niektóre należności nie są wyraźnie wyjęte z pod egzekucji.

Dopuszczalne w myśl art. 21 rozporządzenia o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych potrącenia należy stosować bez względu na czas powstania tytułu prawnego.

V. Przepisane w art. 22 rozporządzenia o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych przedawnienie stosuje się zarówno do roszczeń, wynikających z tytułu uposażenia unormowanego w powołanym rozporządzeniu, jak i do roszczeń z tytułu uposażenia unormowanego przepisami prawnymi, obowiązującymi przed wejściem w życie rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej o uposażeniu z dnia 28 października 1933 r., przy czym bieg przedawnienia rozpoczyna się najwcześniej z dniem 1 lutego 1934 r. tj. z dniem wejścia w życie postanowień art. 22 rozporządzenia z dnia 28 października 1933 r.

Z treści art 22 wynika niewątpliwy zamiar objęcia przedawnieniem wszystkich świadczeń, przysługujących na podstawie przepisów o uposażeniu.

VI Przepis § 64 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 102, poz. 781) rozumieć należy w ten sposób, że prawo do zasiłku wyrównawczego, przyznanego z dniem 1 lutego 1934 r. ulega tylko zawieszeniu na czas otrzymywania przyznanego następnie dodatku funkcyjnego lub służbowego. Natomiast jeśli zasiłek wyrównawczy nie przysługiwał w dniu 1 lutego 1934 r., to następne zmniejszenie lub cofnięcie pobieranego dodatku funkcyjnego lub służbowego nie może skutkować przyznania zasiłku wyrównawczego.

Powyższe wyjaśnienie stosuje się do postanowień § 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 19 grudnia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr 102, poz. 762).

(—) Dr. T. Grodyński
PODSEKRETARZ STANU

109.

PISMO OKÓLNE

z dnia 3 czerwca 1939 r.

w sprawia sprawdzania wyliczeń Państwowych Zarządów Wodnych.

(Nr GB. 31/58-2).

Do
Urzędów Wojewódzkich (z wyjątkiem śląskiego).

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w czasie przeprowadzonych inspekcji Oddziałów Budżetowo-Gospodarczych (OB) w Urzędach Wojewódzkich stwierdziło przerost czynności kontrolnych, związanych z wykonywaniem postanowień § 21 i 24 przepisów rachunkowo-kasowych (załącznik do Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 9 z 1935 r.). W szczególności odnosi się to do wydatków, dokonywanych przez Państwowe Zarządy Wodne.

Z uwagi na znaczne przeciążenie pracą personelu Oddziałów OB w Urzędach Wojewódzkich i konieczność zaniechania wszystkich zbędnych czynności w tym dziale, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Min. Komunikacji i Skarbu zarządza co następuje:

1) Państwowe Zarządy Wodne mają obowiązek sprawdzania (przed opłaceniem) wszystkich rachunków pod względem formalnym i rachunkowym zgodnie z postanowieniami § 21 przepisów rachunkowo kasowych dla władz i urzędów państwowych (zał. do Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 9 z 1935 r.). Dokonanie tych czynności P. Z. Wodne stwierdzają na każdym rachunku podpisem wyznaczonego do tych czyn-

ności urzędnika oraz Kierownika Zarządu Wodnego stosując klauzulę: „sprawdzono pod względem formalnym i rachunkowym na kwotę . . . zł. . gr słowami . . . . . zł. . gr") (2 podpisy).

Pieczątkę z powyższą klauzulą otrzymują Państwowe Zarządy Wodne od właściwego Urzędu Wojewódzkiego (Oddział OB).

2) Państwowe Zarządy Wodne prowadzą potrzebne ewidencje i sporządzają listy płacy na wypłatę wynagrodzeń dietariuszom i robotnikom w odniesieniu do których dokonywują ustawowo przewidzianych potrąceń i prowadzą rozrachunki z Ubezpieczalnią Społeczną.

W związku z powyższym Urząd Wojewódzki rozpatrzy i ustali wzór listy płacy oraz wyda instrukcję, w jaki sposób i jakiego rodzaju ewidencje mają prowadzić P. Z. Wodne oraz poda zasady i podstawy prawne w odniesieniu do potrąceń i rozrachunków z Ubezpieczalnią Społeczną.

Listę płacy powinien podpisywać urzędnik sporządzający oraz Kierownik P. Z. Wodnego.

3) Listy płacy dla urzędników i funkcjonariuszów stale zatrudnionych (bez względu na to czy są oni mianowani, czy też kontraktowi) sporządza Urząd Wojewódzki (Oddział OB). który prowadzi w odniesieniu do nich rozrachunek z Ubezpieczalnią Społeczną.

Na wypłatę uposażenia dla tych pracowników P. Zarządy Wodne otrzymują gotówkę w wysokości sum, przypadających do wypłaty netto (po odliczeniu potrąceń).

Na liście płacy każdy z pracowników stwierdza własnoręcznym podpisem otrzymanie wynagrodzenia.

Robotnicy i dietariusze, którzy nie zgłosili się po odbiór należności, powinni być z listy płacy wykreśleni z równoczesnym wpisaniem ich na listę dodatkową. O wykreśleniu robotników należy zrobić adnotację w uwagach listy płacy „wykreślono" oraz skorygować czerwonym atramentem podsumowanie na liście płacy.

5) Otrzymane z P. Zarządów Wodnych wyliczenia (tzw. zliczenie wraz z oryginalnymi rachunkami, listami płac itp.) Urząd Wojewódzki (Oddział OB) zapisuje w księdze zaliczek z podaniem daty i sumy złożonego wyrachowania się, a następnie Oddział OB. w krótkiej drodze (odręcznie) zliczenie wraz z rachunkami odstępuje Wydziałowi (Oddziałowi) Dróg Wodnych do sprawdzenia pod względem merytorycznym.

Wydział (Oddział) Dróg wodnych po sprawdzeniu zliczenia pod względem merytorycznym stwierdza przeprowadzenie tej czynności podpisem upoważnionego urzędnika i Kierownika Wydziału (Oddziału) Dróg Wodnych lub jego zastępcy pod klauzulą „Zwraca się Oddziałowi OB po sprawdzeniu".

Sprawdzone przez Wydział (Oddział) Dróg Wodnych zaliczenia Oddział OB kontroluje przez porównanie zestawienia z rachunkami i przez zesuwanie ich, przy czym wprowadza w zestawieniu poprawki na podstawie zmian, które zostały poczynione na poszczególnych rachunkach przy okazji sprawdzenia merytorycznego. Przeprowadzenie tej kontroli przez Oddział OB i uznanie wyliczenia stwierdzają na zliczeniu własnoręcznymi podpisami: wyznaczony do tych czynności urzędnik i Kierownik Oddziału OB pod klauzulą: „sprawdzono i uznano na kwotę . . . . . zł . . . . . gr (słowami . . . . zł . . . . . . gr)" (podpis sprawdzającego, podpis akceptującego).

Na podstawie ostatecznie sprawdzonego zliczenia (jak wyżej) uznaje się konto P. Z. W. w księdze zaliczek.

6) niezależnie od powyższego trybu postępowania wyznaczony przez kierownika Oddziału OB urzędnik do kontroli zliczeń Państw. Zarządów Wodnych ma obowiązek wyrywkowo sprawdzać niektóre rachunki i listy płacy, aby mieć przeświadczenie, że Państwowe Zarządy Wodne wykonywują nałożone na nie obowiązki prawidłowo i że personel tych Zarządów jest dostatecznie wyszkolony w zakresie czynności, o których mowa w niniejszym zarządzeniu.

(—) Hausner
DYREKTOR GABINETU

110

PISMO OKÓLNE

z dnia 9 czerwca 1939 r.

w sprawie szkolenia niewidomych w Zakładzie Ociemniałych w Bydgoszczy.

(Nr SG. 99-286/1).

Do
P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę, Przewodniczących Wydziałów Powiatowych i Prezydentów Miast.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości, że Pomorski Wojewódzki Związek Komunalny utrzymuje i prowadzi w Bydgoszczy Zakład Ociemniałych, przeznaczony dla szkolenia ociemniałych chłopców i dziewcząt w wieku od 6—20 lat.

W Zakładzie tym młodzież ociemniała od 6—15 roku życia pobiera naukę szkolną w zakresie 7-mio klasowej szkoły powszechnej III stopnia, a po jej ukończeniu kształci się — zależnie od zamiłowania i zdolności—w różnych dziedzinach rzemiosła. Równolegle z nauką w rzemiośle młodzież uczęszcza do szkoły dokształcającej zawodowej, przy czym jednostki, odznaczające się wybitnymi zdolnościami, skierowuje się do szkół średnich.

Wprawdzie Zakład Ociemniałych w Bydgoszczy jest przeznaczony do wychowywania i kształcenia młodzieży z terenu województwa pomorskiego, mimo to jednak Starostwo Krajowe Pomorskie, zdając sobie sprawę z doniosłości szkolenia niewidomych i przez to przygotowania ich na pożytecznych obywateli, postanowiło przyjmować do Zakładu także młodzież z innych województw.

Informacyj w sprawie wysokości opłat za szkolenie i utrzymanie udziela Starostwo Krajowe Pomorskie w Toruniu, dokąd też należy kierować wnioski o przyjęcie — w terminie do dnia 15 lipca każdego roku.

(—) Podwiński
DYREKTOR DEPARTAMENTU

B.

I. Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 30 maja Nr 48 Rok 1939

Poz. 308. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 maja 1939 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o osobistych świadczeniach wojennych.

Na podstawie art. 55 ust. (1) ustawy konstytucyjnej i ustawy z dnia 13 maja 1939 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów (Dz. U. R. P. Nr 44, poz. 285) postanawiam co następuje:

Art. 1. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o osobistych świadczeniach wojennych (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 858) wprowadza się zmiany następujące:

1) tytuł rozporządzenia otrzymuje brzmienie:

„Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o świadczeniach osobistych.“;

2) w art. 1 ust. (2) otrzymuje brzmienie:

„(2) Rada Ministrów może wprowadzić obowiązek świadczeń osobistych na całym obszarze Państwa lub jego części:

1) w przypadku gdy tego wymaga interes obrony Państwa stwierdzony uchwałą Rady Ministrów;

2) na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych, gdy władze administracji ogólnej pośrednio współdziałające w zarządzonych ćwiczeniach wojskowych nie posiadają odpowiednich środków własnych do wykonania zadań, związanych z tymi ćwiczeniami.“;

3) w art. 2 ust. (2) otrzymuje brzmienie:

„(2) W przypadku, określonym w art. 1 ust. (2) pkt 1), obowiązek świadczeń osobistych trwa do czasu jego zniesienia przez Radę Ministrów.“;

4) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Art. 4. (1) Do świadczeń osobistych obowiązani są wszyscy mieszkańcy Państwa płci obojga w wieku od ukończonych lat 17 do ukończonych lat 60 z wyjątkiem:

1) osób pełniących czynną służbę wojskową;

2) osób zwolnionych od czynnej służby wojskowej w myśl art. 121 ust. (2) ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 220);

3) duchownych wymienionych w art. 50 ust. (1) ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym;

4) posłów na Sejm i senatorów;

5) sędziów i prokuratorów sądów powszechnych;

6) funkcjonariuszów państwowych, pracowników przedsiębiorstw państwowych: „Polskie Koleje Państwowe“ oraz „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“, pracowników Polskiego Monopolu Tytoniowego, Państwowego Monopolu Spirytusowego i Polskiego Monopolu Solnego, pracowników instytucyj ubezpieczeń społecznych i Funduszu Pracy z wyjątkiem lekarzy i personelu pomocniczo-sanitarnego, pracowników Francusko-Polskiego Towarzystwa Kolejowego S. A. w Paryżu, pracowników polskich przedsiębiorstw regularnej komunikacji powietrznej oraz pracowników lotnisk, otwartych do użytku publicznego, jak również pracowników obsługujących urządzenia przeznaczone do utrzymania bezpieczeństwa i porządku żeglugi powietrznej;

7) osób korzystających z prawa zakrajowości oraz zawodowego personelu obcych urzędów konsularnych i członków ich rodzin, jeżeli posiadają obywatelstwo państwa wysyłającego, z zastrzeżeniem wzajemności.

(2) Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z właściwymi ministrami może w drodze rozporządzenia podwyższyć dla pewnych kategoryj specjalistów granicę wieku, określoną w ust. (1), do lat 65.“;

5) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Art. 5. (1) Świadczenia osobiste wykonywa się na podstawie powołania, które przeprowadzają powiatowe władze administracji ogólnej.

(2) Sposób i tryb przeprowadzenia powołania określi rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami Spraw Wojskowych i Opieki Społecznej; rozporządzenie to może przekazać wykonywanie czynności, określonych w ust. (1), w całości lub w części zarządom gmin.“;

6) w art. 6 ust. (1) otrzymuje brzmienie:

„(1) Od wykonywania świadczeń osobistych należy zwolnić:

1) osoby niezdolne do wykonywania świadczeń osobistych wskutek choroby lub ułomności fizycznej;

2) cudzoziemców stosownie do wzajemności, opartej na umowie międzynarodowej lub faktycznie istniejącej;

3) kobiety w czasie ciąży i przez 6 tygodni po odbyciu porodu, kobiety karmiące, matki i inne kobiety, sprawujące pieczę macierzyńską nad dziećmi w wieku do ukończonych lat 13;

4) osoby, których powołanie do wykonywania świadczeń osobistych mogłoby uniemożliwić lub poważnie utrudnić wykonywanie przez nie świadczeń rzeczowych.“;

7) w art. 9 ust. (1) otrzymuje brzmienie:

„(1) Powołanie do świadczeń osobistych następuje na podstawie zapotrzebowań zgłaszanych przez:

1) władze wojskowe, upoważnione do tego przez Ministra Spraw Wojskowych;

2) władze podległe Ministrom: Spraw Wewnętrznych, Spraw Zagranicznych, Skarbu, Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Rolnictwa i Reform Rolnych, Przemysłu i Handlu, Komunikacji, Opieki Społecznej oraz Poczt i Telegrafów.“;

8) po art. 11 dodaje się art. 11-a w brzmieniu:

„Art. 11-a. (1) Na osobach zarejestrowanych w myśl art. 11 ust. (1) pkt 1) ciąży obowiązek meldunkowy.

(2) Obowiązek meldunkowy obejmuje:

1) obowiązek zawiadamiania o zmianie miejsca zamieszkania;

2) obowiązek zgłaszania się na wezwanie władzy w sprawach świadczeń osobistych.

(3) Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z właściwymi ministrami określi władze, przed którymi obowiązek meldunkowy ma być dopełniony, sposób jego dopełnienia oraz tryb postępowania w tych sprawach.“;

9) art. 22 otrzymuje brzmienie:

„Art. 22. (1) Rodzinom osób, powołanych do świadczeń osobistych na czas dłuższy niż dwa tygodnie, służy prawo do zasiłków, przewidzianych dla rodzin osób, odbywających czynną służbę wojskową, według tych samych norm i zasad.

(2) Prawo do zasiłku nie służy rodzinom osób, które za świadczenia osobiste pobierają wynagrodzenie według zasad określonych w art. 14.“;

10) w art. 23 skreśla się ust. (3);

11) po art. 25 dodaje się art. 25-a w brzmieniu:

Art. 25-a. (1) W czasie wojny Naczelny Wódz ma prawa stawiania Rządowi wiążących postulatów w sprawach świadczeń osobistych oraz prawo zgłaszania zapotrzebowań na świadczenia osobiste na obszarze całego Państwa Prawo zgłaszania zapotrzebowań służy również władzom (organom) wojskowym wskazanym przez Naczelnego Wodza.

(2) Naczelny Wódz może zastrzec sobie wykonanie na obszarze operacyjnym wszystkich lub pewnych uprawnień, które na podstawie rozporządzenia niniejszego służą poszczególnym ministrom.

(3) W czasie wojny, w razie nagłej potrzeby lub na obszarze operacyjnym, na którym władze administracyjne na skutek działań wojennych nie funkcjonują, mogą władze, uprawnione do zgłaszania zapotrzebowań, kierować zapotrzebowania do zarządu gminy. Gdyby i ten sposób nie dał pewności, że świadczenie będzie wykonane, mogą władze, uprawnione do zgłaszania zapotrzebowań, same przeprowadzić powołanie do świadczeń osobistych.

(4) Naczelny Wódz drogą zarządzenia może określić również inne zmiany, poza określonymi w ust. (3), jakie należy stosować przy wykonaniu rozporządzenia niniejszego na obszarze operacyjnym.“;

12) po art. 26 dodaje się art. 26-a w brzmieniu:

„Art. 26-a. Kto nie spełnia obowiązku meldunkowego, określonego w art. 11-a lub nie zgłasza się na wezwanie właściwej władzy,

podlega karze aresztu do miesiąca lub grzywny do 1.000 zł albo obu tym karom łącznie.“;

13) art. 27 otrzymuje brzmienie:

„Art. 27. (1) Kto nie wykona rozkazu lub polecenia przełożonego w czasie spełniania obowiązku świadczenia osobistego w zakresie wykonania robót lub usług objętych tym obowiązkiem,

podlega karze aresztu do miesiąca lub grzywny do 1.000 zł albo obu tym karom łącznie.

(2) Jeżeli wskutek niewykonania rozkazu lub polecenia wynikła szkoda lub niebezpieczeństwo znacznej szkody,

sprawca podlega karze aresztu do 3 miesięcy lub grzywny do 3.000 zł albo obu tym karom łącznie.“;

14) art. 29 otrzymuje brzmienie:

„Art. 29. Do orzekania o przestępstwach, przewidzianych w art. 26, 26-a, 27 i 28, powołane są powiatowe władze administracji ogólnej, jeśli nie zachodzi przypadek dyscyplinarnego ukarania, przewidzianego rozporządzeniem niniejszym.“.

Art. 2. Minister Spraw Wojskowych ogłosi w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolity tekst rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o osobistych świadczeniach wojennych z uwzględnieniem zmian, wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów.

Art. 3. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych i innym właściwym ministrom w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

Art. 4. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 309. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 1939 r. o obowiązku rejestracji i dostarczania danych do celów świadczeń osobistych.

Na podstawie art. 11 ust. (1) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o świadczeniach osobistych (Dz. U. R. P. Nr 95, poz. 858), zmienionego dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 maja 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 48, poz. 308), zarządza się co następuje:

§ 1. 1. Osoby, posiadające umiejętność wykonywania czynności zawodowych w przemyśle, handlu, rolnictwie, komunikacji oraz w innych dziedzinach pracy, mogących mieć znaczenie dla obrony Państwa, podlegają obowiązkowi rejestracji, którą w stosunku do poszczególnych kategoryj obowiązanych zarządza Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wojskowych, Rolnictwa i Reform Rolnych, Przemysłu i Handlu oraz Komunikacji.

2. Rejestracji nie podlegają osoby wymienione w art. 4 ust. (1) pkt 1) — 7) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o świadczeniach osobistych.

§ 2. Posiadacze (kierownictwa) instytucyj, organizacyj, przedsiębiorstw oraz gospodarstw wiejskich, objętych art. 3 ust. (2) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o świadczeniach osobistych, obowiązani są na zarządzenie Ministra Opieki Społecznej wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw Wojskowych, Rolnictwa i Reform Rolnych, Przemysłu i Handlu oraz Komunikacji dostarczyć wszelkich danych niezbędnych do ustalenia, jaki personel jest zatrudniony i w jakiej liczbie jest potrzebny do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania tych instytucyj, organizacyj, przedsiębiorstw i gospodarstw wiejskich, w szczególności do wyzyskania ich obecnej i najwyższej zdolności wytwórczej.

§ 3. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Opieki Społecznej.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 310. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11 maja 1939 r. o organizacji Policji Państwowej w powiatach miejskich.

Na podstawie art. 17 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o Policji Państwowej (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr 5, poz. 27) zarządzam co następuje:

§ 1. W miastach stanowiących osobne powiaty dla celów administracji rządowej, Policja Państwowa stanowi obwody powiatowe, na których czele stoją komendanci Policji Państwowej tych miast.

§ 2. (1) Do zadań komendantów Policji Państwowej miast należą funkcje wymienione w art. 25 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o Policji Państwowej.

(2) Organem pracy komendanta miasta jest komenda Policji Państwowej miasta.

§ 3. (1) W tych miastach, w których funkcja starosty grodzkiego poruczona jest staroście powiatowemu, obowiązki komendanta Policji Państwowej miasta pełni mianowany na to stanowisko przez Ministra Spraw Wewnętrznych komendant powiatowy powiatu połączonego osobą starosty z miastem.

(2) Organem pracy takiego komendanta Policji Państwowej miasta jest komenda powiatowa Policji Państwowej.

§ 4. W miastach, stanowiących osobne powiaty miejskie dla celów administracji rządowej, w których obowiązki powiatowej władzy administracji ogólnej sprawują prezydenci miast, mogą prezydenci tych miast w granicach swych uprawnień i z uwzględnieniem przepisów § 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 1932 r. w sprawie powiatów miejskich (Dz. U. R. P. Nr 41, poz. 408) wydawać bezpośrednie polecenia Policji Państwowej.

§ 5. Do wykonania zadań, nie dających się wypełnić siłami poszczególnych komisariatów w obwodach, wymienionych w § 1, mogą być tworzone specjalne oddziały, wchodzące w skład Policji Państwowej w tych miastach.

§ 6. W zakresie organizacji służby śledczej w powiatach miejskich stosuje się przepisy, objęte rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 7 kwietnia 1930 r. o wydziałach i urzędach śledczych (Dz. U. R. P. Nr 28, poz. 254).

§ 7. Wszystkie przepisy, dotyczące komendantów powiatowych Policji Państwowej, stosuje się również do komendantów Policji Państwowej miast, jeżeli w poszczególnym przypadku nie jest wyraźnie postanowione inaczej.

§ 8. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1939 r.

(2) Z dniem tym traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 25 lutego 1936 r. o organizacji Policji Państwowej w powiatach miejskich (Dz. U. R. P. Nr 19, poz. 158), zmienione rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20 listopada 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 84, poz. 612).

Poz. 311. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 16 maja 1939 r. o stemplowaniu obligacyj obcokrajowych pożyczek premiowych.

---

z 1 czerwca Nr 49 Rok 1939

Poz. 312. Ustawa z dnia 25 maja 1939 r. o dodatkowym kredycie na rok 1938/39.

Poz. 313. Ustawa z dnia 25 maja 1939 r. o Polskiej Akademii Nauk Technicznych.

Poz. 314. Ustawa z dnia 25 maja 1939 r. o zmianie ustawy o wykupie przez dzierżawców gruntów, zajętych pod budynki oraz gruntów czynszowych w miastach i miasteczkach na obszarze sądów apelacyjnych w Warszawie, Lublinie i Wilnie.

Poz. 315. Konwencja między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Łotewską, dotycząca eksploatacji linii regularnej komunikacji powietrznej, podpisana w Rydze dnia 16 czerwca 1938 r.

Poz. 316. Oświadczenie rządowe z dnia 25 maja 1939 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych konwencji między Rzecząpospolitą Polską a Republiką Łotewską, dotyczącej eksploatacji linii regularnej komunikacji powietrznej, podpisanej w Rydze dnia 16 czerwca 1938 r.

---

z 3 czerwca Nr 50 Rok 1939

Poz. 317. Ustawa z dnia 25 maja 1939 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o ustanowieniu Krzyża Zasługi za Dzielność.

Poz. 318. Ustawa z dnia 25 maja 1939 r. o zmianie ustawy o opłacie od kart do gry.

Poz. 319. Ustawa z dnia 25 maja 1939 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o kontroli ubezpieczeń.

Poz. 320. Ustawa z dnia 25 maja 1939 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o ograniczeniu nadmiernych wynagrodzeń w przedsiębiorstwach.

Poz. 321. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 maja 1939 r. o tymczasowym wprowadzeniu w życie postanowień porozumienia między Polską a Finlandią o cleniu serów i fornierów pochodzenia finlandzkiego.

Poz. 322. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 12 maja 1939 r. o dozorcach celnych.

Poz. 323. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 20 maja 1939 r. o organizacji urzędów celnych w okręgu administracyjnym Dyrekcji Ceł w Warszawie.

II. Przedruki z Monitora Polskiego.

z 27 maja Nr 121 Rok 1939

Poz. 282. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 283. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 284. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi.

Poz. 285. Postanowienie Ministra Skarbu z dnia 25 maja 1939 r. w sprawie ulg dla firmy: Fabryka Portland Cementu „Nad Kamienną“, Spółka Akcyjna w Bodzechowie Świętokrzyskim.

Poz. 286. Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 19 maja 1939 r. o uzupełnieniu zarządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 7 czerwca 1923 r. w sprawie postępowania przekazowego w obrocie towarów akcyzowo-monopolowych między Rzecząpospolitą Polską a W. M. Gdańskiem.

Poz. 287. Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 22 maja 1939 r. o utworzeniu oddziału rejonu kontroli skarbowej w Stebniku.

---

z 30 maja Nr 122 Rok 1939

Poz. 288. Wykaz długów i gwarancyj finansowych Państwa na dzień 1 kwietnia 1939 r.

---

z 31 maja Nr 123 Rok 1939

Poz. 289. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 23 maja 1939 r. o wartości jednego grama czystego złota.

Poz. 290. Zarządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 23 maja 1939 r. Nr AA. 17 g 356 o odebraniu debitu komunikacyjnego.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych na podstawie art. 8 ustępu 1 Prawa prasowego z dnia 21 listopada 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 89, poz. 608) niniejszym odbiera debit komunikacyjny niżej wymienionym drukom i zakazuje ich rozpowszechniania na obszarze Państwa:

czasopismu **„Prawosławnaja Ruś“** — wydawanego w języku rosyjskim w Ladomirowej (Słowacja);

czasopismu **„Oko“** — wydawanego w języku ruskim w New-Yorku;

broszurze p. t. **„Karpatska Ukraina“** — wydanej w języku ruskim w Chicago;

broszurze p. t. **„Sotchi“** — wydanej w języku francuskim w Moskwie;

broszurze p. t. **„Sochi“** — wydanej w języku angielskim w Moskwie.

Poz. 291. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11 maja 1939 r. o ustaleniu nazwy miejscowości Podlesie w powiecie przemyślańskim, województwie tarnopolskim.

Poz. 292. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 maja 1939 r. o zmianie nazwy miejscowości i gminy wiejskiej Lenin.

---

z 1 czerwca Nr 124 Rok 1939

Poz. 293. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego i Brązowego Krzyża Zasługi.

---

z 2 czerwca Nr 125 Rok 1939

Poz. 294. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego i Brązowego Krzyża Zasługi.

Poz. 295. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego i Brązowego Krzyża Zasługi.

---

z 3 czerwca Nr 126 Rok 1939

Poz. 296. Obwieszczenie Ministerstwa Skarbu z dnia 26 maja 1939 r. w sprawie wylosowanych Bonów Funduszu Inwestycyjnego.

Poz. 297. Obwieszczenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 maja 1939 r. w sprawie Sądu Kartelowego.

Poz. 298. Obwieszczenie Ministerstwa Sprawiedliwości o wypuszczeniu w obieg znaczków sądowych nowego wzoru z napisem „opłata za doręczenie“ o wartości 50 gr i o wycofaniu z obiegu dotychczasowych znaczków opłaty za doręczenie o wartości 50 gr i 80 gr.

---

z 5 czerwca Nr 127 Rok 1939

Poz. 299. Postanowienie Ministra Skarbu z dnia 24 maja 1939 r. w sprawie ulg dla firmy Jasielska Spółka Autobusowa, spółka z ogr. odp. w Jaśle.

Poz. 300. Postanowienie Ministra Skarbu z dnia 24 maja 1939 r. w sprawie ulg dla firmy Spółka Akcyjna Pabianickich Fabryk Wyrobów Bawełnianych „Krusche i Ender“ w Warszawie.

---

z 6 czerwca Nr 128 Rok 1939

Poz. 301. Obwieszczenie Ministerstwa Skarbu z dnia 2 czerwca 1939 r. w sprawie wylosowanych obligacji II serii 4% państwowej renty złotej.

Poz. 302. Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 26 maja 1939 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o odstąpieniu gminie m. Puławy gruntu państwowego na cele rozbudowy miasta.

---

z 7 czerwca Nr 129 Rok 1939

Poz. 303. Zarządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 1 czerwca 1939 r. Nr AA. 17-e-429, o odebraniu debitu komunikacyjnego.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych na podstawie art. 8 ustępu 1 Prawa prasowego z dnia 21 listopada 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 89, poz. 608) niniejszym odbiera debit komunikacyjny i zakazuje rozpowszechniania na obszarze Państwa wszelkich druków wydawanych w języku polskim i niemieckim przez Deutscher Fichte - Bund w Hamburgu.

Poz. 304. Zarządzenie Ministrów: Spraw Wewnętrznych i Skarbu z dnia 19 maja 1939 r. w sprawie zwolnienia Stowarzyszenia Wyższej Użyteczności „Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych“ od podatku od lokali.

III. Inne wydawnictwa.

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 5 maja 1939 r. Nr 10

Poz. 126.

Okólnik Nr 17/39 Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 5 maja 1939 r. Nr Zn. 3a/3-9 w sprawie badań lekarskich kandydatów na kierowców pojazdów mechanicznych.

Do Urzędów Wojewódzkich i Komisariatu Rządu na m. st. Warszawę.

W związku z § 43 ust. 3 i § 45 ust. 5 i 6 rozporządzenia Ministrów: Komunikacji, Spraw Wewnętrznych i Spraw Wojskowych z dnia 27 października 1937 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr 85, poz. 616) ustala się, co następuje:

1) Kandydaci na kierowców zawodowych powinni być zawsze poddawani badaniom lekarskim, które przeprowadzają lekarze urzędowi, wskazani przez władze administracji ogólnej. Lekarzami tymi mogą być: lekarze powiatowi, lekarze samorządu terytorialnego oraz inni lekarze, którym wojewódzkie władze administracji ogólnej udzielą w tym zakresie uprawnień lekarzy urzędowych.

Badania te lekarze administracji państwowej powinni przeprowadzać poza godzinami urzędowymi i nie w lokalach swoich urzędów.

Dni i godziny badań powinny być podane do wiadomości osób interesowanych.

Świadectwa lekarskie należy wystawiać w odpowiednich rubrykach formularza „Podania o wydanie pozwolenia na prowadzenie pojazdów mechanicznych“, zatwierdzonego przez Ministerstwo Komunikacji pismem z dnia 21 kwietnia 1939 r. Nr DR. 128/3. Lekarze urzędowi mogą przy podpisie na tych świadectwach używać przysługującego im tytułu urzędowego.

Przy ocenie stanu zdrowia i kwalifikacji obowiązuje załączona tabela dyskwalifikujących stanów zdrowia (załącznik, rubryka A).

Wobec tego, że zajdzie niejednokrotnie konieczność uzupełnienia badania przez odpowiedniego lekarza specjalistę, pożądane jest by każdy urząd wojewódzki umówił kilku specjalistów do tych badań. W razie stwierdzenia wad, które nie utrudniają prowadzenia pojazdu, ale z czasem mogą się powiększyć i spowodować utrudnienie, lekarz powinien zastrzec konieczność powtórnego zbadania po upływie określonego czasu oraz uprzedzić o tym kandydata i wyjaśnić, że pogorszenie stanu zdrowia może spowodować cofnięcie prawa jazdy.

Lekarze, przeprowadzający badania kandydatów na kierowców zawodowych mogą pobierać za te czynności od kandydatów na kierowców opłaty, zgodnie z obowiązującym na danym terenie cennikiem lekarskim.

2) Lekarze badający kandydatów na kierowców pojazdów mechanicznych powinni równocześnie sprawdzać ich umiejętność udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach. W razie stwierdzenia niedostatecznej znajomości w tym zakresie należy wstrzymać wydanie świadectwa do czasu uzupełnienia wiadomości i ponownego ich sprawdzenia. W związku z powyższym urząd wojewódzki powinien pouczyć czynne na swoim terenie szkoły kierowców samochodowych o obowiązku szkolenia kandydatów w zakresie udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.

Wynik sprawdzenia wiadomości w tej dziedzinie, lekarz badający wpisuje w odpowiednim miejscu formularza podania.

Kandydaci na kierowców powinni wykazać się znajomością:

1) postępowania przy zranieniach,

2) postępowania przy silnych krwotokach,

3) postępowania przy oparzeniach skóry,

4) postępowania przy podejrzeniu zwichnięcia stawów i złamaniu kości,

5) ratowania zemdlonego,

6) ratowania zatrutego gazem spalinowym,

7) ratowania zatrutego gazami bojowymi,

8) ratowania porażonego prądem elektrycznym,

9) ratowania zmarzniętego,

10) stosowanie sztucznego oddychania (ratowanie utopionych),

11) przewożenie chorych i rannych.

3) Kandydaci na kierowców niezawodowych, w myśl powołanego na wstępie rozporządzenia zasadniczo nie podlegają badaniom lekarskim, lecz obowiązani są złożyć oświadczenie na piśmie co do swego stanu zdrowia w odpowiedniej rubryce formularza podania.

Sprawdzający umiejętność prowadzenia pojazdu powinni jednakże kierować do badania do odpowiedniego lekarza specjalisty tych kandydatów, u których dostrzegą wady, mogące stanowić przeszkodę w wykonywaniu czynności kierowcy.

Pożądane jest by nie tylko kandydaci, u których ujawnione zostały wady niesporne i wyraźnie widoczne byli kierowani do badań lekarskich, ale również i ci co do których powstaną podejrzenia o istnieniu trwałych zaburzeń zdrowia.

Tak więc należy kierować do badań lekarskich kandydatów wykazujących widoczne nienormalności w budowie ciała lub poszczególnych narządów (zwłaszcza zwrócić uwagę na oczy), jak i tych, którzy przy sprawdzeniu umiejętności prowadzenia pojazdu popełniają błędy, nie dające się wytłumaczyć wyłącznie nieznajomością zasad prowadzenia, ale które narzucają przypuszczenie na istnienie niedostatecznej sprawności ustroju. Np. niedostrzeganie sygnałów, przeszkód, uporczywe wykonywanie zbędnych ruchów, tiki nerwowe, drżenie kończyn itp.

Organa egzaminujące z umiejętności prowadzenia pojazdu powinny w tekście formularza podania odnotować, czy skierowano kandydata do badania lekarskiego czy też nie.

Kandydat skierowany do badania lekarskiego otrzymuje od organu egzaminującego specjalny formularz, na którym lekarz badający wypisuje orzeczenie lekarskie.

Przy wydawaniu orzeczeń lekarskich, jako wytycznymi orientacyjnymi kierować się należy normami podanymi w dziale B tabeli dyskwalifikujących stanów zdrowia (załącznik).

4) Okólnik Ministerstwa Opieki Społecznej Nr 32/38 z dnia 20 maja 1938 r. Zn. 3a/3-8 (Dz. Urz. M. O. S. Nr 10, str. 193) — uchyla się.

(—) Dr E. Piestrzyński
PODSEKRETARZ STANU

Zał. do o. Nr 17/39 M. O. S. z dn. 5.V.1939 r. Nr Zn. 3a/3-9.

TABELA DYSKWALIFIKUJĄCYCH STANÓW ZDROWIA.

Narząd	A. Kierowcy zawodowi	B. Kierowcy niezawodowi
I wzroku	1. Ostrość wzroku poniżej 0,7; 0,5. Obuocznie 0,6 (dopuszczalna korekcja szkłami sfer: — 5,0 D lub + 4,0 D oraz niezborności do 3,0 D).	1. Ostrość wzroku poniżej 0,5; 0,1. Obuocznie 0,4 (korekcja szkłami dopuszczalna bez ograniczeń), lub 0,0; 0,7 (jedno oko niewidome), o ile minął przynajmniej rok od utraty jednego oka.
	2. Zez powyżej 10⁰.	2. Nie stosuje się.
	3. Podwójne widzenie.	3. Stosuje się jak pod A.
	3a. Drganie gałek ocznych przy patrzeniu wprost lub—znaczne, przy patrzeniu w bok.	3a. Nie stosuje się.
	4. Ścieśnianie pola widzenia powyżej 10⁰ od obwodu.	4. Dopuszczalne ścieśnienie do 30⁰ od obwodu.
	5. Wady w adaptacji i readaptacji.	5. Nie ma zastosowania.
	6. Złe rozróżnianie barw.	6. Złe rozróżnianie barw sygnałowych.
	7. Chroniczne schorzenie oczu, upośledzające znacznie sprawność narządu wzroku.	7. Nie ma zastosowania.
	7a. Postępujące schorzenie oczu, mogące upośledzić sprawność narządu wzroku (w tym wypadku lekarz może wydać orzeczenie o czasowej zdolności do prowadzenia pojazdów z zastrzeżeniem ponownego zbadania w określonym czasie).	7a. Jak pod A.

Narząd	A. Kierowcy zawodowi	B. Kierowcy niezawodowi
II słuchu i aparat błędnikowy	8. Niesłyszenie szeptu z odległości do 2 cm dla obu uszu.	8. Stosuje się jak pod A.
	9. Przewlekłe zapalenie ucha środkowego z ropotokiem.	9. Nie ma zastosowania.
	10 Zaburzenia błędnikowe połączone z zawrotami głowy, wyraźnym upośledzeniem równowagi.	10. Stosuje się jak pod A.
III ruchu	11. Brak trzech palców ręki prawej lub lewej przy zachowanym kciuku albo braku kciuka [1]).	11. Stosuje się jak pod A [1]).
	12. Schorzenie stawów łokciowych lub barkowych, ograniczające ruchomość w tych stawach do 1/2 normalnej lub więcej [1]).	12. Stosuje się jak pod A [1]).
	13. Znaczne skrzywienie kręgosłupa przyczyniające się wyraźnie do ograniczenia prawidłowych ruchów ciała [1]).	13. Stosuje się jak pod A [1]).
	14. Brak stopy [1]).	14. Stosuje się jak pod A [1]).
	15. Znaczne zniekształcenie kośćca stopy, utrudniające posługiwanie się stopą [1]).	15. Stosuje się jak pod A [1]).
	16. Zmiany chorobowe w stawach kolanowych lub biodrowych, zmniejszające zakres ruchów kończyny w tych stawach do 1/2 normalnego lub więcej [1]).	16. Stosuje się jak pod A [1]).

1) Uwaga: Punkty oznaczone odsyłaczem wymagają w orzeczeniu wspólnej decyzji lekarza i egzaminującego z zakresu umiejętności prowadzenia pojazdu

Narząd	A. Kierowcy zawodowi	B. Kierowcy niezawodowi
IV oddechowy	17. Gruźlica płuc otwarta.	17. Stosuje się jak pod A w zależności od ogólnego stanu.
	18. Znaczne stopnie rozedmy płuc.	18. Rozedma płuc — o ile upośledza w znacznym stopniu zdolność wysiłkową.
	19. Choroby płuc i dróg oddechowych, ograniczające w znacznym stopniu sprawność wysiłkową.	19. Stosuje się jak pod A.
V krążenia	20. Niewyrównane wady serca.	20. Stosuje się jak pod A.
	21. Schorzenia mięśnia sercowego połączone z niemiarowością, znaczną bradykardią, albo z napadami duszności.	21. Schorzenia wymienione w A 21 o ile upośledzają wyraźnie sprawność wysiłkową.
	22. Miażdżyca dużego stopnia.	22. Stosuje się jak pod A.
	23 Tętniak tętnicy głównej.	23. Stosuje się jak pod A.

Narząd	A. Kierowcy zawodowi	B. Kierowcy niezawodowi
VI Gruczoły wydzielania wewnętrznego i przemiana materii	24. Stany zatrucia tarczycowego (thyreotoxycosis), w silnym stopniu.	24. Stosuje się jak pod A.
	25. Cukrzyca z acetonurią.	25. Stosuje się, o ile jest połączona z wyraźnym upośledzeniem stanu ogólnego.
VII trawienia	26. Choroba wrzodowa żołądka lub dwunastnicy.	26. Stosuje się, o ile jest połączona z wyraźnym upośledzeniem stanu ogólnego.
	27. Przepuklina jednostronna (wielkości pięści) lub obustronna mniejsza.	27. Nie stosuje się.
VIII układ nerwowy sfera psychiczna	28. Porażenie kończyn.	28. Stosuje się jak pod A.
	29. Schorzenia układu nerwowego, połączone z niemożnością wykonywania ruchów dowolnych lub wyraźnym utrudnieniem ich (np. drżenie kończyn w znacznym stopniu), albo z bezwolnym wykonywaniem ruchów (np. pląsawica).	29. Stosuje się jak pod A.
	30. Wiąd rdzenia.	30. Stosuje się jak pod A.
	31. Porażenie postępujące.	31. Stosuje się jak pod A.
	32. Padaczka.	32. Stosuje się jak pod A.
	33. Narkolepsja.	33. Stosuje się jak pod A.
	34. Nerwice urazowe.	34. Stosuje się o ile są w stopniu silniejszym.
	35. Wszelkie choroby umysłowe.	35. Stosuje się jak pod A.
	36. Alkoholizm, morfinizm, kokainizm, eteromania i inne narkomanie.	36. Stosuje się jak pod A.

Poz. 128.

Pismo okólne Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 18 kwietnia 1939 r. Nr Zn. 3c/2-9 w sprawie stanu sanitarno - porządkowego szkół powszechnych.

Do
Urzędów Wojewódzkich, Komisariatu Rządu na m. st. Warszawę i Starostw.

Ministerstwo Opieki Społecznej stwierdza na podstawie otrzymywanych sprawozdań, że, pomimo zarządzeń wydanych w piśmie okólnym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 16 lutego 1930 r. Nr Z. I. 6/30 (Pol. Pr. San. tom I, str. 872), określających dokładnie, jakim warunkom sanitarno-porządkowym powinny odpowiadać pomieszczenia szkół i ich otoczenie, — szereg szkół w ogóle nie ma lub ma, ale źle urządzone ustępy, jak również zaniedbane jest zaopatrzenie szkół w dobrą wodę do picia, wreszcie zarówno same szkoły, jak i ich otoczenie są często nienależycie utrzymywane pod względem higienicznym. Zaniedbania te mają miejsce nawet w nowootwieranych szkołach.

W związku z powyższym Ministerstwo Opieki Społecznej prosi o zwrócenie baczniejszej uwagi na te braki i spowodowanie ich usunięcia. W przypadku trudności poprawy stanu higienicznego szkół, lekarze powiatowi są obowiązani niezwłocznie zawiadamiać o tym wojewódzką władzę administracji ogólnej oraz zgłaszać wnioski co do sposobu usunięcia zauważońych braków i zaniedbań. Urzędy wojewódzkie powinny poczynić w porozumieniu z władzami szkolnymi starania o należyte przestrzeganie zarządzeń dotyczących porządku i czystości szkół i ich otoczenia.

Jest rzeczą pożądaną, ażeby urzędy wojewódzkie porozumiewały się z lekarzami, wizytatorami higieny szkolnej w kuratoriach szkolnych w celu uzgodnienia projektowanych zarządzeń i wzajemnego informowania się w sprawach zdrowotnych.

Gdyby zaś wykonanie zarządzeń urzędów wojewódzkich napotykało na trudności, których nie można by usunąć we własnym zakresie działania — urzędy wojewódzkie powinny bezzwłocznie zawiadamiać o tym Ministerstwo Opieki Społecznej.

(—) Dr J. Adamski
DYRETOR DEPARTAMENTU

MINISTERSTWO PRZEMYSŁU I HANDLU

Okólnik Ministerstwa Przemysłu i Handlu Nr 22 z dnia 26 maja 1939 r. Nr P A. III 4/12 w sprawie ułatwiania rozbudowy zakładów przemysłowych.

Do
Urzędu Wojewódzkiego (wszystkich) i Komisarza Rządu na m. st. Warszawę.

Celem wzmożenia potencjału obronnego Państwa należy ułatwiać zakładom przemysłowym ich rozbudowę dla umożliwienia pokrycia wzrastających na wielu odcinkach zapotrzebowań (np. zakłady chemiczno - farmaceutyczne dla zaopatrzenia aptek i szpitali w większą ilość środków leczniczych i inne) i gromadzenia zapasów zarówno surowców materiałów pomocniczych, jak i półfabrykatów oraz gotowych produktów.

Wobec powyższego Ministerstwo Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych zarządzą, co następuje:

Sprawy budowy, przebudowy, urządzenia i zmiany urządzenia zakładów przemysłowych, wytwórczość których ma znaczenie dla obronności Państwa, załatwiać należy jak najszybciej i, w ramach obowiązujących przepisów prawnych, możliwie liberalnie. W szczególności w wypadku budowy, powiększenia lub przebudowy zakładów przemysłowych, o których mowa wyżej, właściwe władze uwzględniając stosunki faktyczne powinny wykorzystywać uprawnienia do stosowania ulg w zakresie poszczególnych przepisów prawnych np. art. 195, 324, 325 i 326 prawa budowlanego, §§ 20, 22, 23 ust. 2 i 26 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 278), §§ 9, 11 i 14 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 marca 1939 r. (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 207) oraz innych.

DYRETOR DEPARTAMENTU
(—) Z. Łojko

C.

Bibliografia.

II. WYDAWNICTWA, INTERESUJĄCE ADMINISTRACJĘ SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

„Zmotoryzujmy Polskę“ — ks. J. Makłowicz.

Ukazała się broszura p. t. „Zmotoryzujmy Polskę“ w opracowaniu ks. Józefa Makłowicza, autora popularnych wydawnictw na tematy związane z zagadnieniami obrony Państwa.

Wymieniona praca omawia zagadnienie komunikacyjne w płaszczyźnie motoryzacji kraju i zawiera szereg informacyj, danych statystycznych i t. p. przez co stanowi pożyteczny i popularny materiał propagandowy.

Drukarnia Gaz. Adm. i P. P., Warszawa, Trębacka 11.